

Vědecké studium politické reality

Metody a výzkum v politických
vědách 2016

Vědecký přístup

- Většina studentů se **zajímá** o vlastní **politiku** a ne o metody;
- Cíl: diskutovat **proč** je **vědecký přístup** k politice **cennější** než přístup založený pouze na **faktech**...
- Pol.věda: postupujeme od **kauzálních teorií** k **vědeckým poznatkům**;
- **Základem je přemýšlení** o světě v jazyce **modelů**, kde **předmět** zájmu je vymezen **proměnnými** - které jsou **kauzálně propojeny** mezi sebou - zarámovaný **teorií**;
  - **Nenormativnost:** komu fandím, není podstatné – respektovaný výzkum je takový, z něhož není možné usuzovat na **politické názory autora**;
- Pokud bereme **kurz** jenom jako **prostředek** k získání **kvalifikace**... - i tak je to **přínosný způsob uvažování** o světě, který se uplatní kdykoliv;
- K čemu je **vědecký způsob uvažování** o problému dobrý:
  - Pomáhá **využívat poznatky výzkumu** pro potřeby **jiných kurzů**;
  - Pomáhá být **lepším příjemcem** informací;
  - První **krok** na cestě stát se **producentem** vědeckých poznatků.
- Přístup „**jen fakta**“: svět se **mění**, fakta stárnou, teorie umožňují lépe chápout souvislosti – **proč** ke změnám dochází a jaké budou mít pravděpodobný **směr** a **dopady**;
- **Otázky CO?; JAK?; PROČ?** (*popsat; rozumět; vysvětlit*).

Hledání kauzálních vysvětlení

- **Kritické uvažování**: (jak víme, že něco víme)?
  - Jsme vždy ochotni zohlednit **nové důkazy** změnit co si myslíme - o čem víme, že je to „pravda“;
  - Vyházeno **ostražitostí** a kritickým zhodnocením nových důkazů;
- Jako ostatní vědci – **političtí vědci vyvíjejí a testují teorie**;
- **Teorie**: (kvalifikovaná) testovaná **domněnka o příčinách fenoménu** který zkoumáme;
  - když byla **teorie vytvořena**, můžeme ji **přeložit** do jedné nebo několika testovatelných **hypotéz**;
- **Hypotéza** je na teorii postavené tvrzení o vztahu, který **očekáváme**, že budeme pozorovat;
  - **Nulová hypotéza**: také na teorii postavené tvrzení - co očekáváme, že budeme pozorovat, pokud je naše **teorie nesprávná**;
- **Testování hypotézy** je **proces**, v rámci kterého vědec systematicky **sbírá důkazy**, aby mohl **rozhodnout**, zda důkazy **podporují hypotézu, nebo nulovou hypotézu**;
  - pokud hypotéza **přežije testování**, začínáme **získávat důvěru** v teorii;

Kauzální teorie ->

-> hypotéza ->

-> empirický test ->

-> evaluace hypotézy ->

-> evaluace kauzální teorie ->

-> vědecký poznatek

Věda

- **Jádro vědeckého procesu je skepse** (útok na teorii, hledání nového testu, který by teorii zpochybnil, favorizována nulová hypotéza);
  - Vs. „**advokát**“ – cíl dokázat žádoucí výsledek – ignoruje nebo zdiskredituje důkazy proti němu, podporuje a zdůrazňuje důkazy pro něj;
- *Politické vědy* – problém **normativního zatížení**;
- Jakmile je **teorie ustavena** – vědci staví na jejích základech;
- **Paradigma** (Kuhn) – vědecké disciplíny procházejí cykly akumulace znalostí postavených na sadě **sdílených předpokladů** a všeobecně **akceptovaných teorií** o tom jak svět funguje;
  - Jakmile je paradigmata přijato – řeší se **konkrétnější otázky** vycházející z předchozího výzkumu – tzv. **normální věda**;
  - Když je zjištěný **zásadní problém** – **revoluční období** (16st.: *Země jako střed vesmíru*), rostoucí množství důkazů **převáží** – vzniknou nové předpoklady a teorie – **nová paradigmata** – nové období normální vědy;

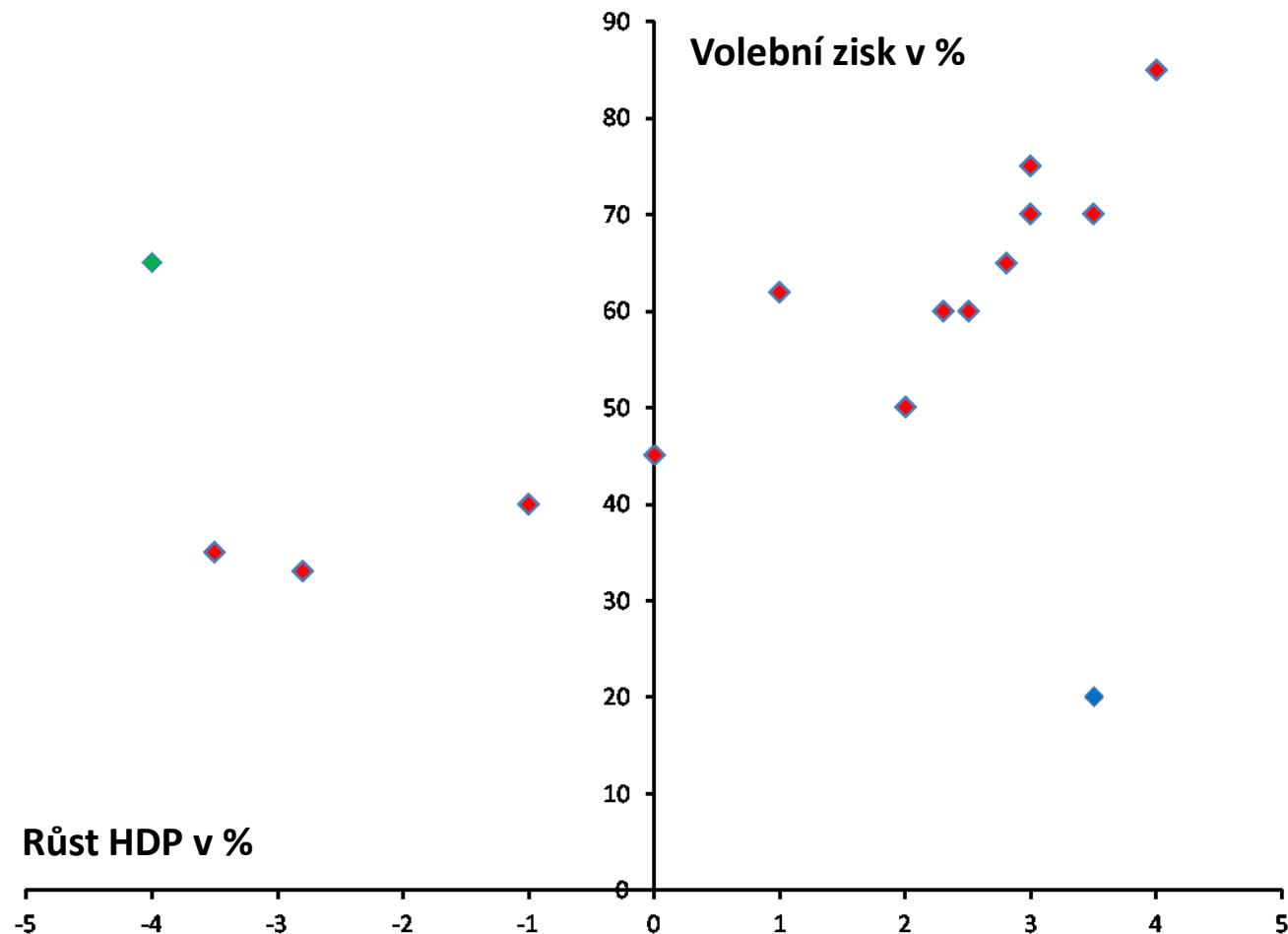
Myšlení v proměnných a kauzálních vztazích

- **Proměnná:** označení + hodnota;
  - Příklad: *úřadující prezident* má větší šanci na *re-elekci*, pokud je na tom *ekonomika dobré*;
  - *Ekonomika je nezávislá* proměnná (příčina) – *volební výsledek* je *závislá* proměnná (následek);
- Hodnota **závislé** proměnné závisí na hodnotě **nezávislé** proměnné; NP -> ZP
- **Teorie** (prakticky): **domněka o příčinách** nějakého **fenoménu**, který zkoumáme;
  - tj. že **nezávislá** proměnná je **kauzálně propojena** se **závislou** proměnnou... **změna nezávislé zapříčňuje změnu závislé** proměnné;
  - **vyšší** (nižší) hodnota **NP** je příčinou **vyšší** (nižší) hodnoty **ZP** (*pozitivní směr/negativní směr + klíčem je změna*);
- Toto je **kauzální vysvětlení**: odpovídá (prakticky) na otázku „**proč si myslíš, že NP je kauzálně propojena s ZP**“?
  - pokud je **odpověď smysluplná**, má to cenu, ...pokud je **originální** je to super!
- *Příklad: prezident je zodpovědný za stav ekonomiky, disponuje nástroji HP, voliči ho ocení podle jejich účinného užití, proto je stav ekonomiky funkčně propojen (ovlivňuje tj. je příčinou...) s volebním výsledkem – např. vyšší růst HDP souvisí s vyšším ziskem hlasů;*
- Koncept **NP** (stav ekonomiky) → kauzální teorie → koncept **ZP** (šance na re-elekci)
fáze **operacionalizace**
- **Měřitelná NP** (růst HDP v %) → *hypotéza* → **měřitelná ZP** (volební výsledek – počet hlasů)

Testování hypotéz

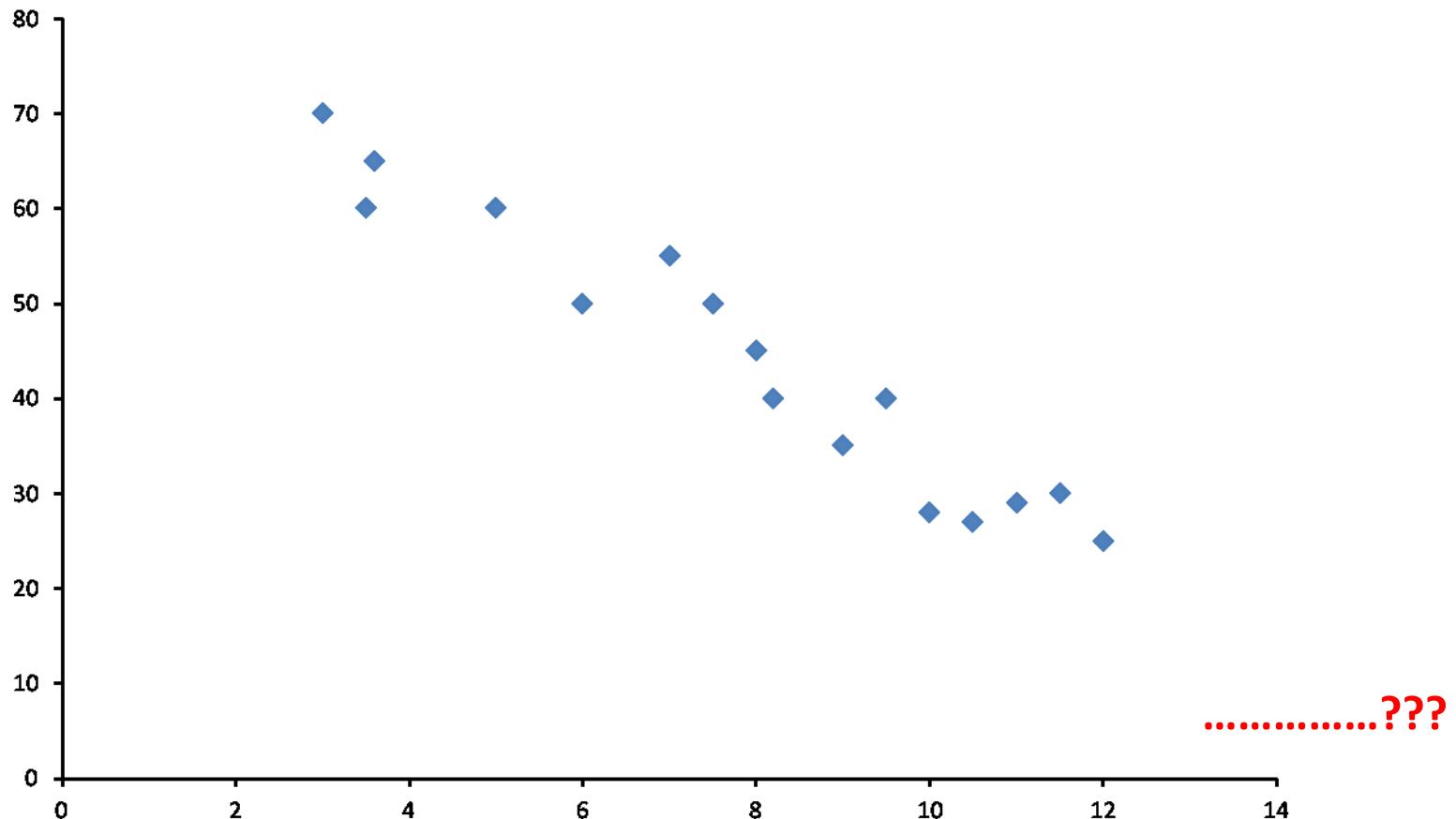
- Potřebujeme **testovatelné hypotézy** – od **obecného** tvrzení ke **specifičtějšímu** konstatování o **faktech**, které **najdeme** v reálném **světě**;
- *Např. inflace, nezaměstnanost, růst, obchodní bilance / volební výsledek v procentech*
  - ...v některých volbách nekandiduje současný prezident (strana?), někdy je silný třetí kandidát (rozdělit poměrně hlasy?);
- **Příklad:** Dáme každé prezidentské volby do **grafu**:
  - x: -5 až +5% HDP růst; y: 0 až 100% hlasů;
  - *Bude tam pozitivní sklon* (vyšší – vyšší);
  - *pokud bychom použili např. nezaměstnanost, bude tam negativní sklon* (vyšší, nižší) – determinuje to operacionalizace;
- Můžeme takto **sbírat data** ze světa a **sledovat**, jak jsou **kompatibilní** s naší **teorií**... jsme však **daleko** od toho, abychom mohli **konstatovat kauzalitu** – tj. růst je **příčinou** výsledku;
- První co **vidíme** - je tam **očekávaná souvislost** – **statistická analýza** nám **pomůže** prokázat, že nejde o **náhodu**;
- **Žádný sociální fenomén** ale nemůže být vysvětlen **jedinou proměnnou** – pokud přijdeme na **další**, tak začínáme **myslet** jako **vědci**:
  - Uděláme **obrázek** pro jinou a zjistíme, zda je tam **stejná** (větší) **souvislost** a pak zkoumáme **vztah** mezi **oběma**...
  - ...**zahraniční politika** (válka), **mimořádný stav globální ekonomiky** (krize), **velká aféra**, **příslušnost** k politické straně, rozštěpení kongres – administrativa;

Vliv stavu ekonomiky na znovuzvolení

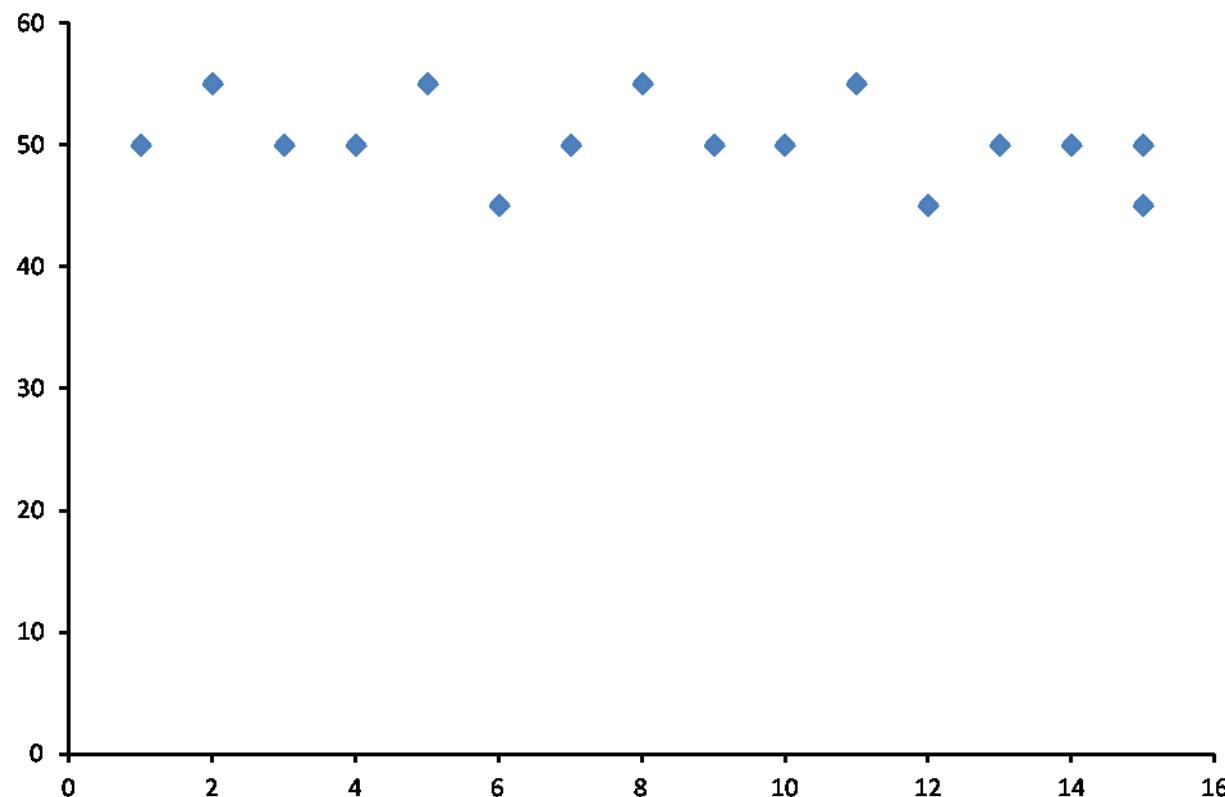

Volební zisk v závislosti na .....???

Volební zisk v %

Volební zisk v %

Konstrukce modelů

- **Model** – když přemýšíme o fenoménech jako o závislých proměnných a vytváříme teorie o nezávislých které je zapříčinují, potom konstruujeme teoretické modely;
  - Právě „nerealističnost“ modelu jej dělá praktickými... modely jsou simplifikace;
  - Přílišná redukce je dělá nevypovídajícími o světě...
- **Poučky:**
  - modely snažme dělat vždy kauzální (vs. korelace);
  - nenechme se vést samotnými daty (testování teorií na datech, které vedly k jejich tvorbě);
  - důkazy musí mít oporu v reálném světě (racionalistická cvičení);
  - vyhněme se normativnosti;
  - hledejme obojí: všeobecnost i jednoduchost;

Budování teorie

- **Identifikace zajímavé variace**;
- **Cross-sectional**: stejný čas, různé místo (případy);
- **Time-series**: stejný případ, různý čas;
- **Využití znalostí** - posun **od konkrétního** případu k **obecnější** teorii:
  - 11. září -> změna v podpoře prezidenta US (co by udělal menší útok, co dělají jiné typy incidentů, stalo by se to v jiné zemi?);
  - *1970 Mueller: prezidentská popularita a mezinárodní konflikt*;
- Znej lokální, myсли globálně;
  - Přírodovědci nemají teorie, které lze aplikovat pouze na Francii...
- **Prozkoumej předchozí výzkum**
  - Které ostatní **příčiny** nejsou **zahrnuty**?
  - Může být **teorie** aplikována i **jinde**?
  - Jaké jsou další implikace?
  - Jak může teorie fungovat na jiném levelu agregace (mikro-makro)?
- **Formální** myšlení o příčinách které ovlivňují zkoumaný jev - **racionální volba** například + **instituce** a pravidla;
- **Jak poznám, že mám dobrou teorii?**
  - Je **kauzální**? Lze ji testovat na **datech**, která jsem ještě **nezkoumal**? Je **generalizující**? Je **jednoduchá**? Je **nová**? Je **nebanální**?